

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 12.06.2009

Sayı: 2009/3764

10/424

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5747 Sayılı Kanunla ve Anayasa Mahkemesi ile Danıştay kararları doğrultusunda 29 Mart 2009 Mahalli İdare Seçimlerine katılmaya hak kazanan 862 belediyenin yaşamakta oldukları sorunları tartışmak üzere Anayasa'nın 98. İktüzük'ün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1. Behiç ÇELİK - Mersin
2. Mehmet ŞANDIR - Mersin
3. Hüseyin YILDIZ - Antalya
4. Oktay VURAL - İzmir
5. Sabahattin ÇAKMAKOĞLU - Kayseri
6. Ali UZUNIRMAK - Aydın
7. Murat ÖZKAN - Giresun
8. Ahmet Duran BULUT - Balıkesir
9. Erkan AKÇAY - Manisa
10. Cemaleddin USLU - Edirne
11. Beytullah ASİL -Eskişehir
12. Bekir AKSOY - Ankara
13. Gürcan DAĞDAŞ - Kars
14. Mustafa KALAYCI - Konya
15. Necati ÖZENSOY - Bursa
16. Akif AKKUŞ - Mersin
17. Osman ÇAKIR - Samsun
18. Mümin İNAN - Niğde
19. Kürşat ATILGAN - Adana
20. Kamil Erdal SİPAHİ - İzmir
21. Mehmet Akif PAKSOY - Kahramanmaraş
22. Durmuşali TORLAK - İstanbul
23. Ahmet Kenan TANRIKULU - İzmir

GEREKÇE:

Bilindiği üzere 5747 Sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra 3225 olan belediye sayısı 2105'lere kadar düşmüştür. Belediye tüzel kişiliği sözkonusu Kanunla kaldırılan 1120 belediyeden özellikle kırsalda bulunan 862 belediyenin hukuki durumu hakkında Anayasa Mahkemesi'nde ve Danıştay'da davalar yürütülmüştür. Şu anda tüzel kişiliği devam eden 2948 belediye mevcuttur.

Anayasa Mahkemesi'nin 31.10.2008 tarih ve 2008/153 sayılı kararı ve Danıştay'ın 19.12.2008 tarih ve 2008/8384 sayılı kararı karşısında 862 belediyenin tüzel kişiliklerinin devamı sağlanmıştır. 29 Mart 2009 Mahalli İdare Seçimlerine hak kazanan ve bir 5 yıl daha devamı uygun görülen 862 belediyenin akıbeti hakkında belirsizlik bulunmaktadır.

Anayasa Mahkemesi anılan kararında "6.3.2008 günlü, 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un: Geçici 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasının; Yasa'ya ekli 44 sayılı listede gösterilen belediyelerden,

1- Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına yasal süresi içinde iptal davası açanlar,

2- Yasa'nın yürürlüğe girdiği 22.3.2008 tarihinden önce 5393 sayılı Yasa'nın 8. maddesi uyarınca yapılan katılma işlemi ile nüfusu 2000'in üzerine çıkanlar,

3- "Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın önerisi ve Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilmiş turizm bölge, alan ve merkezleri ve kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri" kapsamında kalanlar ile "Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nca saptanan 2008 yılı turizm öncelikli yöreler" listesinde yer alanlar, yönünden, 31.10.2008 günlü, E. 2008/34, K. 2008/153 sayılı kararlar iptaline karar verildiğinden, uygulanmasından doğacak sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi ve iptal kararının sonuçsuz kalmaması için kararın Resmi Gazete'de yayımlanacağı güne kadar YÜRÜRLÜĞÜNÜN DURDURULMASINA, 44 sayılı listede kalan bölüme ilişkin iptal istemi 31.10.2008 günlü, E. 2008/34, K. 2008/153 sayılı kararlar reddedildiğinden, YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE" kararını vererek söz konusu belediyelerin tüzel kişiliklerinin kaldırılmasına ilişkin en son dava açılabilir tarihte tereddütler oluşmuş ve bunu ortadan kaldırmak amacıyla Danıştay'ın 2008/8384 Sayılı kararı açıklanmıştır. Bu Karar belediyelere daha geniş bir hak tanıyarak,

"Anayasa'nın 125. ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesine göre, menfaatleri ihlal edilenler, idari işlemler hakkında, yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri istemiyle idari dava açabilme hakkına sahiptirler.

Bu itibarla, Türkiye İstatistik Kurumunca gerçekleştirilen adrese dayalı nüfus sayımı sonuçları, Resmi Gazetede yayımlanmadığı ve ilgili belediyelere tebliğ edilerek sonuçlara itiraz veya iptal davası açma imkanı tanınmadığına ve yasanın iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine doğrudan başvuru hakkı da olmadığına göre, davacı belediye tarafından nüfus sayımı sonuçlarının gerçeği yansıtmadığından bahisle, 5747 sayılı Yasanın uygulanmasına ilişkin Genelgenin iptali istemiyle açılan bu davanın da Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen adrese dayalı nüfus sayımı sonucuna karşı açılan davalar kapsamında olduğunun kabulü zorunludur.

Bu durumda,... Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen adrese dayalı nüfus sayımı sonuçlarına yasal süresi içinde iptal davası açanlar yönünden iptaline karar verildiğinden, dava açan belediyelerin tüzel kişiliklerinin devam ettiği tartışmasızdır." yönünde görüş beyan etmiştir.

Bugün itibariyle bu belediyelerin geleceği tartişma konusudur. Ne Hükümet nezdinde, ne de yüksek yargı mercilerinde sonucun ne olacağı hakkında bir netlik oluşmamıştır. Ama bu konu 2014 yılına yaklaştıkça ağırlığını daha da hissettirecek, büyük tartişmalara sebebiyet verecektir. Hep dışarıdaki bazı odakların talebi doğrultusunda çalıştırılan TBMM kendi milli meseleleri dönerek belediyelerini tartişmış olacaktır.

Ayrıca bu belediyelerin ciddi mali ve idari sıkıntıları gözlemlenmektedir. Bu sorunların çözümü yönünde bir Meclis Araştırmasının açılmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.